

0 4 MAI 1999

Aan de Dames en Heren
Burgemeesters en Schepenen van
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

**Bestuur Plaatselijke Besturen
Dienst Administratief Toezicht
op de gemeenten**

Ons kenmerk

**Betreft :   Budgettering en boeking in de buitengewone dienst.
                 Concrete toepassing.**

Geachte Dames,
Geachte Heren,

VOORWOORD

Sedert 1 januari 1995 zijn de gemeenten onderworpen aan de bepalingen van het K.B. van 2 augustus 1990 gewijzigd door het K.B. van 24 mei 1994 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit waarin een vermogensboekhouding geïntroduceerd wordt.

De instelling van deze nieuwe gemeentelijke comptabiliteit, met o.m. de opstelling van de beginbalans, heeft in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest soms omvangrijke achterstanden teweeggebracht bij het afsluiten van de rekeningen van sommige gemeenten.

Thans is dat niet meer het geval en de meeste gemeenten zullen hun rekeningen van het jaar 1998 afsluiten binnen de door de wet voorgeschreven termijn.

Een groot aantal problemen die oprezen tijdens het opstellen van de beginbalans van de Brusselse gemeenten alsmede bij het afsluiten van de eerste rekeningen, konden opgelost worden per omzendbrief.

Het onderzoek van de rekeningen van de eerste drie dienstjaren in de nieuwe gemeentelijke comptabiliteit brengt ons er echter toe het één en het ander nader te bepalen teneinde een gelijkaardige toepassing van de wet en van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit te verwezenlijken in al de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en meer bepaald voor wat de buitengewone dienst betreft.

Het is immers van **essentieel** belang dat de balans van de gemeenten een zeer exact beeld van hun vermogenssituatie weergeeft.

Zoals aangekondigd werd in de omzendbrief van 21 december 1998 met betrekking tot bepaalde financiële diensten in het kader van de toepassing van de wet van 24 december 1993 inzake de overheidsopdrachten voor de aanneming van werken, leveringen en diensten - leningen, dient men tevens de budgettaire en boekhoudkundige regels te bepalen die toegepast moeten worden m.b.t. leningen bestemd voor de financiering van de buitengewone dienst.

I. Financiering van de buitengewone dienst.

De gemeenteraad spreekt zich uit over de buitengewone begroting van de gemeente en over haar financiering (a.h.v. leningen, toelagen of eigen vermogen).

Bijgevolg hoort het uitsluitend de gemeenteraad toe zich uit te spreken over een wijziging van de financieringswijze van deze buitengewone dienst mits inachtneming van de boekhoudkundige principes van specificiteit en universaliteit.

1. Leningen.

a. Datum van de inschrijving van de lening in de gemeentelijke comptabiliteit.

De procedure voor de overheidsopdrachten impliceert dat de gemeenteraad een raming van zijn globale behoeften opstelt tijdens het betrokken dienstjaar en, in toepassing van artikel 234 van de nieuwe gemeentewet, de voorwaarden vaststelt van de opdracht bedoeld om leningen aan te gaan teneinde buitengewone uitgaven te financieren.

De gemeente, als opdrachtgevende overheid, mag dus geen globale bestelling verrichten bij de kennisgeving van de toewijzing, maar dient volgens de dagelijkse behoeften via gedeeltelijke bestellingen te werken, op basis van een specifieke beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen.

Artikel 1 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit definieert een vastgelegd recht als volgt : elk bedrag dat met zekerheid, door een welbepaalde derde, tijdens een bepaald dienstjaar aan de gemeente verschuldigd is en dat geboekt is.

De raming van de gemeenteraad mag bijgevolg niet gebruikt worden als grond voor een vastgesteld recht.

Een invorderingsrecht dient vastgesteld te worden voor elke lening op het ogenblik dat het College van Burgemeester en Schepenen deze zal bestellen in uitvoering van een specifieke beslissing.

b. Inachtneming van artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet.

Het begrotingsaspect mag niet verward worden met het boekhoudkundig aspect.

Artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet bepaalt dat "de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de gemeenten mag, ten laatste te rekenen vanaf het begrotingsjaar 1988, in geen enkel geval, een deficitair saldo op de gewone of de buitengewone dienst, noch een fictief evenwicht of een fictief batig saldo vertonen".

Met de inachtneming van dat principe moet de buitengewone begroting elk jaar in evenwicht zijn aangezien de gemeenten verplicht zijn elk jaar op de begroting, alle inkomsten in te schrijven die bestemd zijn voor het financieren van de jaarlijkse investeringen opgenomen in de begroting.

Bij de afsluiting van het dienstjaar gebeurt het echter vaak dat uitgaven vastgelegd zijn, maar dat de leningen bestemd om deze te bekostigen nog niet aangevraagd zijn en dat bijgevolg geen recht vastgesteld werd.

Deze leningen worden opnieuw ingeschreven door middel van een begrotingswijziging bij de overname van het resultaat van de rekening, en dit conform de bepalingen van artikel 9 van het ARGC.

Het opnieuw inschrijven van deze leningen beantwoordt aldus aan de bepalingen van artikel 5 van het ARGC dat voorschrijft dat "de begroting alle ontvangsten en uitgaven omvat die in de loop van het financieel dienstjaar kunnen worden gedaan".

2. De toelagen.

Elke investeringstoelage moet het voorwerp uitmaken van een vastgesteld recht in de buitengewone dienst vanaf de kennisgeving van de toezegging (en niet de betaling van deze toelage door de subsidiërende overheid).

De toelage wordt gereduceerd volgens het tempo van de afschrijvingen van de goederen voor de welke de toelage verkregen is; bijgevolg is het niet nodig om de subsidie te innen om ze te verminderen.

c) vaststelling van de resultaten.

De overboekingen die hetzij in inkomsten, hetzij in uitgaven, en dit zowel voor fondsen voor investeringssubsidies als voor buitengewone reservefondsen verricht worden, worden niet opgenomen in de resultaten van het eigen dienstjaar.

In de samenvattende tabellen zullen de overboekingen, op het einde van de lijn betreffende de functie of aan het einde van de begroting en rekening, vermeld worden na de kolommen "totaal inkomsten" en "totaal uitgaven", zoals het hierna volgend schema illustreert.

De overboeking die uitgevoerd zou worden op de functie 060 wordt eveneens opgenomen in deze samenvatting.

Het krachtens artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet voorgeschreven evenwicht dient uiteraard te blijken op het niveau van het gecumuleerd resultaat.

Buitengewone dienst, Samenvattende tabel

INKOMSTEN						UITGAVEN					
Code	Functie	BOO	BOI	BOS	Totaal inkomsten	Overboekingen	BUO	BUI	BUS	Totaal uitgaven	Overboekingen
		010			A	B				C	D
		050									
		060									
		104									
		enz..									
Totalen van het dienstjaar											
Resultaat dienstjaar A-C Boni							Resultaat dienstjaar A-C Mali				
Resultaat overboekingen B-D Boni							Resultaat overboekingen B-D Mali				
Gecumuleerd resultaat Boni							Gecumuleerd resultaat Mali				

3. Afnemingen van reservefondsen.

a) aanlegging van buitengewone reserves.

Artikel 8.4°b van het ARGC biedt de gemeenten de mogelijkheid om buitengewone reserves, geput uit gewone of buitengewone overschotten aan te leggen. Deze overboekingen op het gewone of buitengewone boni worden ingeschreven op de functie 060, economische code 955-01 (AR 68505) wanneer het een overboeking betreft van de gewone dienst naar een buitengewoon reservefonds en economische code 955-51 (AR 68605) in het geval van een overboeking van de buitengewone dienst naar een buitengewoon reservefonds. De algemene rekening van dit buitengewoon reservefonds draagt het nummer 14105.

Wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft, heeft de ministeriële omzendbrief van 13 januari 1995 m.b.t. de Nieuwe Gemeentelijke Comptabiliteit een specifieke procedure vastgesteld voor de inschrijving van investeringstoelagen waarvan het recht in zijn geheel wordt vastgesteld in de loop van een welbepaald dienstjaar terwijl de bijbehorende uitgaven volledig of gedeeltelijk vastgelegd worden in latere dienstjaren (wijkcontracten).

De overboeking moet worden ingeschreven **op de functie** onder de economische code **955-52** (AR 68505) onder het opschrift **overboeking ten gunste van een Fonds voor buitengewone subsidies**.

Er werd een specifieke algemene rekening **14106** gecreëerd waarvan het opschrift luidt "Fonds voor investeringssubsidies" (bijzondere rekening 0463NNNN).

De omzendbrief van 13 januari 1995 voorziet eveneens in de mogelijkheid voor de gemeenten om op de functie te voorzien in de dekking van een reservefonds via een bijzondere ontvangst indien deze overboeking beantwoordt aan een vooraf gekende functionele bestemming.

De concrete ervaring heeft echter aangetoond dat de inschrijving van dit genre overboekingen onder de rubriek "overdrachten" niet echt aangewezen was. Men dient deze overboekingen aldus in te schrijven op de functie, in uitgaven, onder een rubriek overboekingen.

b) aanwending van de buitengewone reservefondsen.

Zowel in het kader van een wijkcontract als in het kader van de "normale" financiering van een investering moet de overboeking van investeringssubsidies of buitengewone reserves eveneens geboekt worden in ontvangsten op de functie onder de rubriek overboekingen.

Bij een overboeking op het fonds voor investeringssubsidies wordt de economische code 995-52 gehanteerd, terwijl bij een overboeking op het buitengewoon reservefonds de economische code 995-51 gebruikt moet worden.

II. Aanvullende kredieten bij kredieten van de voorgaande dienstjaren.

Vastgelegde maar nog niet aangerekende kredieten worden naar het volgende dienstjaar overgedragen.

Het totaal van deze overgedragen kredieten blijkt meestal voldoende om facturen van aankopen en kleinschalige werken te bekostigen.

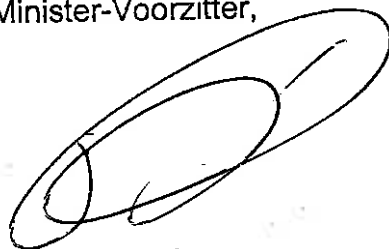
Voor meer omvangrijke werken daarentegen, kan het zijn dat de overgedragen kredieten niet volstaan om een factuur te kunnen aanrekenen, bijvoorbeeld wanneer de prijzen herzien worden of bij aanvullende bestellingen. In dat geval moet een nieuw krediet vastgelegd worden op het eigen dienstjaar.

Er is slechts één geval waar de begrotingswijziging 99 gebruikt mag worden om de tekorten te dekken in de buitengewone dienst, namelijk in het geval van een eventuele overschrijding met maximum 10% van een krediet dat regelmatig vastgelegd was op 31/12.

Op budgettair vlak is een nieuwe vastlegging vereist wanneer een nieuwe procedure inzake overheidsopdrachten nodig is. In dat geval zal de uitgave steeds het voorwerp moeten uitmaken van een nieuwe vastlegging op een krediet van het eigen dienstjaar, zelfs indien er nog overgedragen kredieten voorhanden zijn.

Hoogachtend,

De Minister-Voorzitter,

Charles PICQUÉ